

JÁ JSEM VZKŘÍŠENÍ A ŽIVOT!

Jan 11, 1 – 44 (17 – 27)

Tento příběh mám velice rád. Rád jsem ho poslouchal už v besídce a v kázání, když jsem byl ve věku našich „obrů“. Nejvíce se mně líbil závěr. Pán Ježíš přikáže odsunout velký kámen od hrobu. Samozřejmě v dětských představách ten kámen byl doopravdy obrovský. Zjeskyně se line silný zápach rozkládajícího se těla. A najednou vychází mumie. Tak nějak jsem si představoval, že by mohl vypadat svázaný Lazar. Zároveň jsem si ale kladl otázku, jak mohl Lazar chodit, když měl svázané nohy. To musel asi nějak poskakovat. No nic. Nakonec Lazara rozvázali a byl úplně zdravý. To byly ty hlavní části příběhu o vzkříšení Lazara, které mě nejvíce zaujaly. Ale jak jsem byl starší a začal se dívat trochu jiným zrakem na Boží slovo, tak jsem zjistil, že jádro poselství tohoto příběhu je úplně někde jinde. Že konec příběhu je jenom takovou „třešničkou na dortu“. To, co evangelista Jan chtěl sdělit svým posluchačům, je napsáno ve verších 17 – 27.

Na základě rabínského učení Židé věřili, že tři dny po smrti se vznáší duše zemřelého nad tělem a snaží se vniknout zpět do těla. Čtvrtý den, když se změni barva obličeje, tzn. že začíná tělesný rozklad, duše odchází od těla a opouští tento svět. Podobné přesvědčení najdeme i v náboženství okolních národů, např. staré Persie. Dočteme se, že při úsvitu čtvrtého dne po smrti opouští duše tělo a jde přes most „Cinvat“, kde jsou odděleni spravedliví od hříšných. Proto také Židé truchlili hlavně první tři dny po smrti, aby nebožtík viděl (protože věřili, že je stále přítomen), jak ho pozůstalí měli rádi. K tomu si najímali „profesionální plačky“ (o tom je psána i v NZ), aby ten efekt truchlení byl co nejpřirozenější a nejefektivnější.

V tomto momentu, čtyři dny po smrti Lazara, kdy už bylo z lidského hlediska vše ztraceno, přichází Ježíš s učedníky do Betanie. Teď se dostáváme k setkání Ježíše s Martou. Marta začíná: „Pane, kdybys byl zde, nebyl by můj bratr zemřel.“(v. 21) Jak jsme často v tomto uvažování podobni Martě z našeho příběhu. Tak jako ona někdy obviňujeme Pána Boha: „Pane, kdybych neztratil zaměstnání..., kdybych udělal tu zkoušku..., kdybych si vzal za manžela/manželku někoho jiného..., kdybych byl zdrav...., kdybych si nevzal tu půjčku..., kdybych nestudoval tu zatracenou teologii..., atd.“. Můžeme si každý sám dosadit za to „kdyby“ to, co nás tíží, to, co dáváme za příčinu Pánu Bohu. Možná, že to nevyjadřujeme hlasitě, protože se za to stydíme před ostatními ve

sboru, že se takto chováme k Pánu Bohu. Ale třeba jenom podvědomě o tom uvažujeme. Každé to „kdyby“ ale nevystihuje realitu, nevystihuje skutečnost, ve které žijeme, naopak však hledí zpět do minulosti a daný problém neřeší. Je smutné, že někteří křesťané nežijí plnohodnotný život, protože řeší pouze teoretické otázky, které nic neřeší, místo toho, aby byli zaměřeni na Krista. Kdyby Ježíš byl pouhým moralistou, tak by ihned Martu setřel a pokáral ji: Co si myslíš? Kde je tvoje víra? Pochybování nepatří k víře? V tomto momentu slyším mnohé kazatele a starší, kteří si pletou víru s moralizováním. Na cestě víry se často setkáme s těmito „kdyby“. A je to v pořádku. Součástí následování Krista je duchovní zápas, součástí následování Krista je někdy i pochybování o vlastní víře. (PŘÍKLAD --- problémy se zdravím za poslední rok) Pochybování se asi nikdy nevyhneme. Ale tam to nesmí skončit. V Pánu Ježíši můžeme zažívat vítězství nad naším pochybováním a krizemi víry. Pojdme však zpět do našeho příběhu Ježíše a Marty, který nám hodně objasní co znamená věřit Pánu Bohu, co to znamená následovat Krista.

Marta ve své podstatě má upřímnou, jednoduchou víru a mě osobně je sympatičtější než Marie. Tuto víru vyjadřuje hned v následující větě: „Ale i tak vím, že začkoli požádáš Boha, Bůh ti dá.“ (v. 22) Ježíš jednoduše odpoví: „Tvůj bratr vstane.“ (v. 23) Opět Marta pohotově zareaguje: „Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den.“ (v. 24) Marta byla vychována pravděpodobně v učení Farizeů, kteří věřili v posmrtný život. Narozdíl od Saduceů, další silné náboženské skupiny mezi Židy v Ježíšově době, kteří v posmrtný život nevěřili. Mohli bychom Martě závidět to její přesvědčení vyjádřené slůvkem „VÍM“. Marta vyznává svoji víru upřímně. Nepochybuje o tom, co Ježíš říká. Ale zároveň nepočítá s tím, že by se to mohlo stát teď a nyní. Směřuje tento příslib vzkříšení do vzdálené budoucnosti posledních dní. Do budoucnosti, která neovlivní její skutečný život. Její život tady a teď. Jak jsme opět podobní Martě. Je to typické myšlení mnohých křesťanů. Někdy nám Pán Bůh odpovídá na naše modlitby a my to ani nevidíme. Modlíme se za něco, ale zároveň nevěříme nebo nepředpokládáme, že může být naše modlitba vyslyšena teď a nyní. Nebo spíše ještě jinak řečeno máme připravenou vlastní představu, jak bude naše modlitba vyslyšena. (PŘÍKLAD --- Frederic a příhod jeho rodiny)

A nyní se dostáváme k jádru celého příběhu. Pán Ježíš odpovídá: „Já jsem vzkříšení a život.“ Marta není konfrontována s tím co zná či v co věří. Příběh už není o tom, zda zázrak vzkříšení Lazara se stane teď nebo v nedohledné budoucnosti. Vše na čem záleží je, zda příslibení Ježíše „Já jsem vzkříšení a

život.“ se stane skutečností pro Martu v tom daném okamžiku, kdy mluví s Ježíšem. Když bychom si přivlastnili tento text do naší doby a situace, tak my jako věřící nejsme tázání, zda věříme v různá kréda, vyznání víry, historické křesťanské pravdy, učení církve, atd. (např. tělesné vzkříšení z mrtvých, Bible jako doslovně inspirované Boží slovo, přeměna vína v krev při večeři Páně, nošení šátků,...). Vše co je důležité v tomto dialogu Ježíše s Martou je, zda „vzkříšení a život“ se stane realitou v jejím životě. Je „vzkříšení a život“ realitou v našem, ve tvém životě? Zažíváš Pána Ježíše skutečného ve svém životě teď a nyní, nebo je někým neosobním, teoretickým, vzdáleným pro nějakou neurčitou budoucnost? Nebo Pán Ježíš může být schován za křesťanské pravdy, zvyky či přesvědčení, které však naopak mohou odvádět věřící od něho samotného. Ježíš pro mnohé může být morální osobností, náboženským radikálem nebo vůdcem, důležitou historickou osobností, která se svými činy učinila mezník ve vývoji lidské společnosti. Ale to vše je stále málo.

Ježíš ve svém dialogu s Martou pokračuje: „A každý, kdo žije a věří ve mne, neumře na věky.“ (v 26) Evangelista Jan v předcházejících kapitolách opakuje tuto zprávu několikrát, aby jeho posluchači či čitatelé pochopili, co jim chce říct. V rozmluvě s Nikodémem Ježíš zdůrazňuje: „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jedinného syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ (Jan 3, 16); „Amen, amen, pravím vám, kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má život věčný a nepodléhá soudu, ale přešel již ze smrti do života.“ (Jan, 5, 24); „Toto je chléb, který sestupuje z nebe; kdo z něho jí, nezemře.“ (Jan 6, 50); „Kdo jí z tohoto chleba, živ bude navěky.“ (Jan 6, 51); „A každý, kdo žije a věří ve mne, neumře na věky.“ (Jan 11, 26). V tomto okamžiku Ježíš nabízí Martě, aby Boží existence, aby Boží život se stal součástí života Marty. Co je specifické pro toto zaslíbení, je to, že tento život, Boží život, nekončí smrtí. Jistěže Marta jednou fyzicky zemře a bude pohřbena. Ale jetliže Marta přijme Ježíšovu nabídku, tak tento Boží život v ní tělesnou smrtí neskončí. Ježíš opět dá přímou otázku Martě: „Věříš tomu.“ (v. 26) Co Marta na to? Marta nevěří v nové dogma nebo zvěst. Nesedne si a nereflkuje nad svojí duchovní slepotou. Není zaměřena na sebe, na své nádherné duchovní obrácení, jak by to jistě dělali farizeové, nebo nelituje svých hříchů, jak to dělají Protestanti od doby Reformace. Marta jednoduše a upřímně odpoví: „Ano Pane. Já jsem uvěřila, že ty jsi Mesiáš, Syn Boží, který má přijít na svět.“

Závěr

Dnes, na velikonoční neděli, si připomínáme vzkříšení Ježíše Krista. Po vzkříšení, když se Ježíš setkal se svými učedníky, tak jim řekl: „ Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých; v jeho jménu se bude zvěstovat pokání na odpuštění hříchů všem národům. Vy jste toho svědky.“ (Luk. 24, 46 – 48). Ježíš se v našem příběhu stal Mesiášem pro Martu. Tato nová pravda totálně změnila její život. Boží život, Boží existence pronikla do života Marty. Nebo spíše naopak: život Marty se stal součástí Boží existence. Podobně jako Marta máme možnost se setkat s živým Ježíšem Kristem i my tady a teď. Toto setkání může mít různé formy, může být specifické, pro každého třeba trochu jiné. Ale pokud odpovíme stejně jako Marta, tak se náš život radikálně změní.

CB Kladno, 4.4. 2010